

S. Cui: Tof.

EXERCITATIO IVRIDICA
DE
PRIVATIONE SUCCESSIONIS
AB INTESTATO POENALI

QVAM
DEO CLEMENTER ADIVVANTE
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO

DOMINO
ERNESTO AVGVSTO
CONSTANTINO

DVCE SAXONIAE, IULIACI, CLIVIAE, MONTIVM,
ANGARIAE ET WESTPHALIAE ETC.

ILLVSTRIS IVRISCONSVLTOR. ORDINIS CONSENSV

P R A E S I D E

DOMINO

PAVLO WILHELMO SCHMIDIO

IVR. DOCT. ET PROFESS. PVBL. ORD. CVRIAЕ PROVINC.
SAXON. ET SCABINOR. COLLEG. ADSESSORE

PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI

AD D. XVIII. M. SEPT. M DCC LV.

SVBIJCIT

AVCTOR ET RESPONDENS

IOANNES THEOPHILVS HEVMANN
SALFELDENSIS.

I E N A E
LITTERIS FICKELSCHERRIANIS.

A. Ω.
EXERCITATIO IVRIDICA
DE
PRIVATIONE SUCCESSIONIS
AB INTESTATO POENALI.

§. I.

Qui poenam cum GROTIO de I.B. & P. lib. II. cap. XX. §. 1. agnoscit pro malo passionis, quod infligitur ob malum actionis, facile consentiet, quod duo potissimum in quacunque poena locum habeant requisita, nimirum 1) moralis legum violatio, quam GROTIUS quidem sub malo actionis comprehendit, & 2) priuatio boni, seu malum passionis. Non autem solum malum passionis poenam efficit, nisi forsitan in latissimo significatu poenae vocem afflumere velis, quo in casu morbi, quatenus non sunt conlectaria ex liberis nostris actionibus, omnesque casus fortuiti ad poenas erunt referendi. Hoc autem verum est, quodcunque malum aptum esse ad poenae constitutionem. Inter mala, quae quis sentire potest, procul dubio est etiam ponenda priuatio successionis eius, qui heres futurus esset. Si quis igitur ita succedit, ut alteri, qui heres futurus esset, inde oriatur malum, quod sentire debet ob factum moraliter imputatiuum, eiusmodi successio haud immerito successio poenalis denominari poterit; & quidem vel praevio testamento fit eiusmodi successio, vel sine eo. Priori in casu successio poenalis ex testamento locum inueniet, posteriori vero in casu successio poenalis ab intestato.

§. II.

Instituto nostro consentaneum est, ut iam potissimum agamus de successione ab intestato poenali, qui modus succedendi Romanis haud fuit ignotus, quid? quod? legibus potius iustum & iniustum in tali successione determinantibus, confirmatum eum reperimus. Huc pertinet successio ab intestato in bona furiosi, non stupidi & mente capti, a liberis, vel iis, qui proxima gaudent spe succedendi neglecti. *Nou. us. c. 3. §. 12.* Huiusmodi quidem

EXERCITIUM AVARICIAE

dem furioso, si resipuerit, leges permittunt exheredare filium & hereditatem transferre in quem voluerit, quod ex eadem Nou. apparet; sed cui bona eiusmodi furiosi sint applicanda, si haud resipuerit, de eo inter Doctores disputatur, M E V I S quidem P. IV. decisi. 183. hoc in casu fisco dandam esse hereditatem putat. Indistincte vero hocce Meianum assertum locum inuenire haud potest. Nam si de successione in bona furiosi a suis neglecti & ad mortem usque furore detenti sermo est, vel extraneus quis misericordia ductus praeuia admonitione eorum, qui proxima gaudent spe succedendi, ut furiosum procurare festinent, furioso in calamitate sua adiicit, eaque, quae ad eius curam sunt necessaria suppeditat, vel nemo furiosum procurat. Si prius, extraneus succedit furioso in poenam liberorum, vel aliorum, qui obligationi furioso curam competentem praebere haud conuenienter egerunt. Minime vero hoc in casu fiscus succedit, quod ex eadem Nouella us. cap. 3. §. 12. luce clarius apparet. Si autem posterius, seu nemo furiosum procurauerit, tunc demum successio ab intestato poenalis fisci locum habet. *Conf. Commentator. ad diel. Nou.*

§. III.

Idem statuendum est, si furiosus ante furorem testamentum confecerit, ita tamen, ut quidem extraneus, aut fiscus succedat furioso, excluso herede testamentario, sed salua maneant reliqua testamenti capita, iis forsitan aliquid de bonis reliquias, quibus neglectio furiosi imputari haud potest. Hic enim verus est sensus Nouellae saepius iam allegatae, si in eiusdem fine dicitur: *extra-neum ad eius (sc. furiosi) successionem peruenire decernimus, euacuata insititutione eorum, utpote indignorum, qui furioso curam praebere neglexerint: ita tamen, ut caetera testamenti capitula in sua maneant firmitate.* Ratio enim, cur IVSTINIANVS hoc in loco disposuerit, ut firma maneant reliqua testamenti capita, sine dubio in eo consistit, quoniam presumendum est, ipsum testatorem, si resipuerit, nihil feci voluisse, ut reliqua testamenti capita in sua maneant firmitate, quoniam emolumentum eorum haud concernunt, qui eum in furore detinent neglexerunt, quamquam ad curae praestationem obligati fuerint. Ponamus autem furiosum in testamento ante furorem confecto instituisse heredem filium, qui eum deinde in furore neglexit, & cognato, qui pariter negligens fuit in cura furioso praestanda, per modum legati relinquere emolumentum quod-

quoddam ex hereditate, tunc sane praesumi non potest, quod nihil fecius testator, si ad sanam mentem redierit, eiusmodi cognato pariter impio legatum relinquere voluerit. Ergo non solum hoc in casu contra filium successio locum habebit poenalis, sed euacuata institutione filii, saluum etiam haud erit illud testamenti capitulum, quo cognato legatum fuit relictum. Cognatus enim dum vidit patrem furiosum a filio negligi, eo ipso obligatus erat, ut ipse nunc furiosum procuret, & cum hoc non fecerit, cum filio est in pari culpa, ergo nec ad illum peruenire poterit emolumentum ex hereditate.

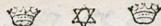
§. IIII.

In hac, quam modo diximus successione ab intestato poenali, his sub circumstantiis plane nulla latet iniquitas intuitu liborum statuenda. Nihil enim vnuquam magis ab omni humanitate remotum est, quam si liberi parentibus, tristissima furoris calamitate afflictis, haud succurrunt, nec eos procurant. Est enim prima & certissima vox naturae, quam omnes gentes reuerentur, hac nos lege natos esse, vt parentibus & patriae inferuiamus *l. 2. ff. de I. & l. Quare summa suadet aequitas*, vt liberi, qui curam parentis furiosi haud suscepserunt, poena quadam afficiantur. Minime itaque celsus assentiri poterimus, qui patrem a filio regi indecorum esse iudicavit, ideoque patri curatorem filium dari noluit *l. 12. §. 1. ff. de tutor. & curator. dat.* naturae enim conuenientius DIVVS PIVS, itemque DIVI FRATRES, IVSTIO CELERI rescriperunt, filium, si sobrie viuat, magis, quam extraneum patri curatorem dari posse *l. 12. §. 1. ff. de tutor. & curat. dat.* Nec vt aliter sentiamus *l. 1. pr. circa fin. de curat. furios.* nos mouet, vbi furiosos & infirmos in POTESTATE curatorum esse, afferit VLPIANVS, donec resipiscant, aut *l. 1. pr. ff. de tutelis*, vbi SERVIVS ipsam tutelam appellat vim ac POTESTATEM, cui impuberis subiiciantur. Quanquam enim alii inde argumentum desumant, pro nullitate curationis filii intuitu patris sufficiendae, quippe contra reuerentiam patri debitam, imo contra omnem rei naturam pater sub potestate filii constitutatur; reuera tamen in legibus cit. vocula: POTESTATIS plane diversa est a potestate, qua filius in familia parenti subiicitur, sed ut eleganter SERVIVS *d. l. 1. ff. de tutelis* adposuit, potestas illa tutoribus non data est ad consumendas fortunas pupillorum, sed ad tuendum eum, qui se ipsum propter aetatem defendere nequit.

A 3

Ac

Ac sane qui in tutela vel cura sunt, non ideo tutoribus & curatoribus subiecti habentur, vt quasi in vinculis, cum iniuria & damno suo detineantur, sed vt infirmitas eorum prouidentia & ministerio tutorum & curatorum subleuetur. *Conf. l. 7. pr. ff. de curat. furios.* Non igitur perspicio reuerentiam ac pietatem parentibus debitam laedi, si filius de salute patris curam suscipit. Accedit, quod *VLPIANVS l. 4. ff. de curat. furios.* sanciat, filium non solum patris, sed etiam matris curam suscipere debere, cum utriusque parenti pietas aequalis debeatur. Imo nec semper molestum est parentibus, sed exoptatum illis suppeditatur solarium, si cura beneficioque filiorum subleuantur. Exempla reperiuntur apud *GRVTERVM in opere Inscript. tom. I. p. 658. n. 5.* vbi parentes laudent filium alumnum alendae suae senectutis studiosum. Nec inutiliter hic conferes *l. 5. pr. & §. 2. ff. de agnosc. & alend. lib.* nec non *Nou. 12. c. 2.* quae leges admittunt coactionem intuitu filii, qui recusavit alere parentem. Ast vero nullo sane meliori modo pater a filio ali poterit, quam si hic curationem tam personae, quam bonorum patris suscipiat. Inde enim optime prospicere poterit, ne quid in detrimentum aut incommodum patris suscipiatur.

§. V.

Quae cum ita sint, facile cuilibet apparebit, fraudere non solum aequitatem naturalem, vt filius parentis impediti curam agat, sed & ipsas leges & veterum consuetudines illam a filiis exigere procurationem. Secus itaque qui fecerint filii & obligationi suae haud conuenienter egerint, merito iuxta *Nou. 115. cap. 3. §. 12.* successione in bona paterna priuantur. Haec de filiis. Sed nec in iuste contra cognatos aut alios a testatore ante furem scriptos heredes successio poenalis locum inuenier, si illi nimirum liberis non existentibus, curam competentem furioso haud praebuerunt. Hi enim ex speciali cognationis & amoris vinculo obligati sunt, vt cognato suo in calamitatibus adstant. *cic. Tusc. quaest. lib. 3. cap. 11. de invent. lib. 2. cap. 50. §. 3. l. de curat. l. 13. ff. l. 5. C. de curat. furios.* Quare & contra hos successio poenalis erit applicanda.

§. VI.

Sed cum nemo poena sit afficiendus, nisi ob malum actionis, sequitur, vt nec successione poenali quis sit coercendus, ob factum, quod ipsi moraliter haud potest imputari. Quare immunis erit filius, si legitima habeat impedimenta, cur curam parentis in se suscipere

scipere nequeat. Id voluisse IUSTINIANVS censendus est, dum extraneo, qui pro misericordia furiosum procurare voluerit, injungit, ut attestacionem eis, qui ab intestato, vel ex testamento iam facto ad furiosi hereditatem vocantur, scriptis dirigat, ut eum procurare festinent, & si post huiusmodi attestacionem neglexerint, tum demum vult IUSTINIANVS, ut extraneus in illorum poenam consequatur hereditatem furiosi. Poteſt enim eueniſre, ut liberi, aut alii, qui heredes futuri fuissent, habeant legitima impedimenta, cur furiosum procurare non valeant, & talia vbi adſunt, nihil fane ipſis potest imputari, ergo nec ſuccelio poenalis, ſive exclusio ab hereditate contra eos locum habet. Ad legitima vero eorum impedimenta referri poterit 1) si absque facto moraliter imputatio ad liberos non peruenierit notitia de calamitate paterni furoris, quale quid ob absentiam liberorum occurrere potest; 2) si quidem notitiam habuerint de furore patris, illi vero vel ob defecatum, vel ob speciale priuilegium ſuadente ſalute reipl. a tutelis & curationibus ſint immunes. Quare minorennes §. 13. I. de excus. tutor. vel curat. §. 7. ff. eod. feminae, quippe quae ad munus publicum gerendum habentur incapaces; illi, qui aliis negotiis publicis districti, officio tutoris vel curatoris ſatisfacere non poſſunt §. 3. ff. de excusat. tutor. vel curat. aliique, quos leges ab hoc officio librant, iuste excusari poſſunt; incumbit tamen iis, vt cura aliis committatur, operam dare.

§. VII.

Denique ob alias etiam cauſas ſuccelio poenalis locum habet, puta, omnibus reliquis in caſibus, vbi heredes, qui futuri fuissent, indignos ſe reddiderunt, quominus hereditas defuncti in eos transferatur. Indigni autem censentur apud Romanos liberi, qui non vindicarunt mortem patris l. 1. C. de his. quib. ut indign. l. 1. ad Scium Syllan. qui verberarunt testatorem, vel cauſam pulsandi praebuerunt; qui testamentum celarunt l. 25. C. de legat. qui dolofe impugnant integratatem mentis testatoris l. 8. §. 14. de inoff. teſtam. qui viuente adhuc patre faciunt bonorum paternorum diuisionem, post mortem patris valituram; qui testatorem vel ad testandum cogunt, vel eum prohibent testari l. 19. de his quae ut indign. qui matrimonium in gradu lege prohibito contraxerunt l. 2. §. 1. ff. de his, quae ut indign. coniuges quoque delinquendo variis modis amittere poſſunt portionem ſtatutariam, ad reliquos heredes,

des, & interdum ad fiscum peruenientem, id quod per varios casus deducit SCHACHER de portione flatut. quat illi praeiudic. inferri posse a coniuge cap. IV. Illi itaque omnes & qui alii adhuc in tit. de his quib. ut indign. alibique recensentur, ex causis sat grauibus haud admittendi sunt ad hereditatem, & fiscus ipso iure emolumenta ex hereditate in poenam ingratorum illorum atque indignorum sibi acquirit. Nobis autem, cum pro scripti ratione haud permissum sit, de qualibet harum successionum ab intestato poenalium specie disputare, illarum potius pertractionem ad aliud tempus nobis referuamus, & vnicum saltim hoc addimus, in nonnullis casibus adductis hodie successionem non ad fiscum, sed ad proximum spectare heredem, at eos tamen errare, qui Titulum Pandectarum de his, quae ut indignis aufer. quoad omnia capita abrogatum esse contendunt. M EVIVS P. V.

dec. 153. STRYK V. M. b. t. §. 1.

THESES CONTROVERSAE.

Thesis I.

Ex testamento imperfecto patris inter liberos non ab intestato succedi, sed hereditatem potius acquiri ex testamento, dicendum est.

1. 21. §. 1. Cod. d. Testam. Forster. de success. ab intest. Lib. I. C. 23. num. 3. Stryk. Diff. de success. descend. Cap. I. §. 16.

Th. II.

Bona feudalia, licet hereditaria fuerint, fisco ciuili non cedunt, nec quo ad dominium vtile.

Spielmann, de success. fisci. §. 48. sq. dissent. Stryk. d. success. ab intest. Diff. V. Cap. II. §. 5. sq. id. Stryk. Diff. de success. fisci artic. 2. §. 5. sq.

Th. III.

Tota hereditas adimi potest poenae loco, non autem in praeiudicium legitimae.

1. 1. Cod. d. his, quae poenae nom. Leyser. spee. 396. med. 1. & 2. dissent. Huber in praelect. ad Pandect. Tit. de his, quae poenae caus. rel. §. 2.

Th. III.

Constitutio iuris ciuilis, matri ad secundas nuptias accedenti, successionem in bona filii quo ad proprietatem adimens, per ius canonicum non est sublata.

Parlador. in different. quotid. differ. 121. §. 1.

ULB Halle
007 469 926

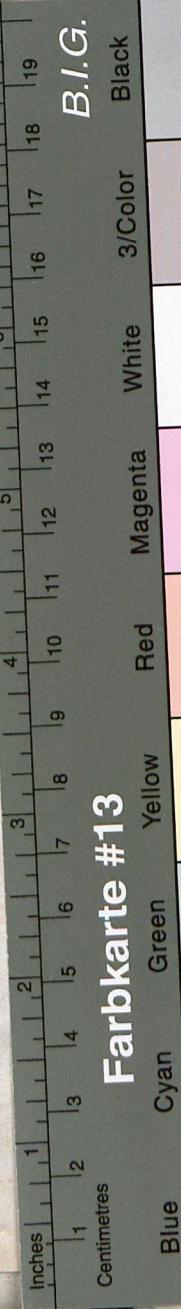
3

VD 18

EXERCITATIO IURIDICA
DE
ACTIONE SUCCESSIONIS
TESTATO POENALI

QVAM
CLEMENTER ADIVVANTE
E MAGNIFICENTISSIMO
SSIMO PRINCIPE AC DOMINO

DOMINO
TO AVGVSTO
NSTANTINO

IAE, IVLIACI, CLIVIAE, MONTIVM,
IAE ET WESTPHALIAE ETC.

RISCONSVLTOR. ORDINIS CONSENSV

RAE S I D E
DOMINO
WILHELMO SCHMIDIO

PROFESS. PVBL. ORD. CVRIAЕ PROVINC.
SCABINOR. COLLEG. ADSESSORE

ERVDITORVM EXAMINI

D. XVIII. M. SEPT. M DCC LV.

SVEIIGIT
R ET RESPONDENS

THEOPHILVS HEVMANN
SALFELDENSIS.

I ENAE
RIS FICKELSCHERRIANIS.